Dosarul nr.1-23183681-05-21rji-17032025

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Taraclia
Judecător: Andrei Scripcenco

CURTEA DE APEL SUD

D E C I Z I E
în numele Legii

30 mai 2025 municipiul Cahul

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul
Având în componența sa:
Președintele completului Serghei Pilipenco
Judecătorii Inga Gorlenco, Evgheni Bancov

a judecat fără prezența părților, în ordine de recurs, cauza la plângerea condamnatului Onica Sergiu împotriva Instituțiilor Penitenciare din Republica Moldova cu privire la condițiile de detenție, la recursul declarat de condamnatul Onica Sergiu împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, din 10 septembrie 2024, -

C O N S T A T Ă :

În fapt.

La data de 21 decembrie 2023 condamnatul Onica Sergiu a depus Judecătoriei Cahul plângere împotriva Instituțiilor Penitenciare referitoare la condițiile de detenție, care afectează grav drepturile sale. În motivarea plângerilor petentul a invocat că s-a deținut în Penitenciarul nr.5-Cahul, Penitenciarul nr.15-Cricova, Penitenciarul nr.13-Chișinău, Penitenciarul nr.16-Pruncul în perioada din 12.05.2017 până la 20.12.2023 în condiții contrare art.3 CEDO, solicitând de a-i reduce termenul pedepsei în baza art.385, 473[2] Cod de procedură penală, pentru condiții degradante. De asemenea, a solicitat de a aplica Legea nr.163 din 20.07.2017, care a intrat în vigoare la 01.01.2019, care în prezent a fost satisfăcut prin Hotărârea Guvernului al Republicii Moldova, în conformitate cu care el solicită de a constata încălcarea art.3 Convenției Europene a drepturilor omului, unde el se plânge pe condiții de detenție în P-5, P-15, P-13, P-16, unde el se deținea în condiții inumane și degradante, care au devenit imposibile pentru traiul din cauza acestor condiții de calitate scăzută. El indică la ceia că drepturile lui au fost conștient încălcate foarte grav. A solicitat instanței de a se baza asupra probelor prezentate și alte documente eliberate de directorul ANP RM, din care rezultă că în aceste documente se conține un șir de plângeri și sesizări despre ceia că cu el se efectuau acțiunile violente, la care nu doreau de a reacționa pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție în P-5, P-15, P-13, P-16.

La fel, reiese din plângerile depuse și înregistrate, că el se adresa cu ceia că sancțiunile disciplinare se aplicau în loc de ajutor medical. În decurs de executare a pedepsei el a fost nevoit de a face automutilări și de a face greva foamei, din cauza că el se deținea în celule cu deținuții bolnavi psihic, deținuții pentru omor și violență, și conducerea P-5, P-15, P-13, P-16 nu dorea de a se implica. Transferurile dintr-o celulă în altă au fost neîntemeiate și îndreptate la crearea problemelor, că el să fie discriminat și că să demonstreze că legea poate fi încălcată în mod foarte aspru, ce reiese din descrierea celulei: pereții distruși, tavanul distrus, podeaua distrusă,

patul distrus cu saltea, fereastra deteriorată, masa deteriorată, veceu deteriorat, iar el ședea la masa vizavi de veceu. Priza a fost deschisă, ce punea sub pericol viața lui, iar lumina soarelui nu pătrundea prin fereastră. Mai multe celule, unde el se deținea, se aflau în subsol în P-5, P-15, P-13, P-16 - 2 metri sub pământ, a fost frig, umed și a fost zgomot, ce încălca starea morală. În urma condițiilor degradante de detenție, și deservirii medicale neadecvate, i-au stabilit tratament, care nu corespundea stării de sănătate a pacientului. Serviciile de învățământ și psihologie nu funcționau, iar colaboratorii organelor de drept au transmis informația despre el altor persoane, ce încălca dreptul lui și care nu corespundea realității. Accesul la informație a fost pe deplin limitat. De aceia el propune instanței de a se înștiința cu raporturile trimise lui de avocatul împuternicit pe drepturile omului a RM, care a fost întocmit în legătură cu condiții de detenție în P-5, P-15, P-13, P-16 și a depistat un șir de probleme, care, după părerea lui, cer control permanent. Conform Hotărârii Guvernului, unde este indicat că pedeapsa trebuie să se execute mai aproape la locul lui de trai, pe el însuși îl discriminează și încalcă drepturile, ignorând legile. El de multe ori a fost supus torturilor și discriminației. El a fost nevoit de a face lucruri rele, ca el să fie auzit și documentele anexate la cerere vor servi temeiul de reexaminarea termenului lui și de transferul lui în condiții mai bune de detenție. Solicită instanței de a recunoaște aceste încălcări și de a reduce termenul pedepsei, la discreția instanței.

Soluția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, din 10 septembrie 2024, s-au admis parțial plângerile.

S-a constatat deținerea în condiții contrare art.3 CEDO lui Onica Sergiu ca persoanei deținute în baza sentinței de condamnare în Penitenciarul nr.5-Cahul pentru 1525 zile în perioadele de la 25.05.2020 până la 26.07.2021, de la 09.08.2021 până la 28.10.2021, de la 22.11.2021 până la 12.11.2023 și de la 01.12.2023 până la 10.09.2024. S-a redus pedeapsa neexecutată a lui Onica Sergiu pentru condiții precare de detenție în calitate de condamnat calculând 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în Penitenciarul nr.5-Cahul, ceea ce constituie 304 zile, iar în total s-a redus pedeapsa neexecutată lui Onica Sergiu cu 304 zile.

S-a respins ca inadmisibilă plângerea lui Onica Sergiu împotriva administrației Instituțiilor Penitenciare RM, referitor la condiții de detenție în P-13 și P-15 în perioadele de la 14.04.2017- 26.06.2017, 25.07.2017-14.02.2018, 01.03.2018-12.09.2018, 20.09.2018-27.03.2019, 04.04.2019- 24.05.2020, și în P16 Pruncul în perioade de la 15.02.2018-01.03.2018, 13.09.2018-20.09.2018, 28.03.2019-04.04.2019, 26.07.2021-09.08.2021, 29.10.2021-22.11.2021, 13.11.2023-01.12.2023, care conform jurisprudenței Curții Europene pe Drepturile Omului încalcă drepturile condamnatului sau persoanei, care se deține sub arest preventiv, garantate de articolul 3 Convenției de apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

Solicitarea recurentului.

Legalitatea încheierii judecătorului de instrucție a fost contestată repetat cu recurs la 17 februarie 2025 de către condamnatul Onica Sergiu, în care solicită casarea încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, din 10 septembrie 2024, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de fond la faza primirii plângerii.

Procedura de notificare a fost legal executată.

Conform art.447 alin.(1) Cod de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces*.

Participanții au fost notificați despre data examinării cauzei și le-a fost oferit termen pentru depunerea referinței și pentru a opta cu privire la necesitatea administrării de noi probe.

În contextul normei citate, instanța de recurs a examinat recursul în absența părților în baza materialelor din dosar.

Aprecierea instanței de recurs:

Studiind materialele dosarului, analizând încheierea contestată în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Completul de judecată conchide respingerea ca fiind inadmisibil recursul înaintat de condamnatul Onica Sergiu, din următoarele considerente.

Conform art.449 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod de procedură penală, *judecând recursul instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este inadmisibil.*

Potrivit dispozițiilor art.473^2 alin.(2^3) lit.a) Cod de procedură penală, *verificarea condițiilor de admisibilitate se efectuează de judecătorul de instrucție din oficiu, iar plîngerea se declară inadmisibilă şi în cazul în care există o hotărîre judecătorească definitivă cu privire la soluționarea chestiunii privind despăgubirea condamnatului pentru detenția în condiții contrare art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale pentru aceleaşi perioade.*

Conform art.9 alin.(1) Cod de procedură penală, *toți sînt egali în fața legii, a organelor de urmărire penală şi a instanței de judecată fără deosebire de sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naştere sau orice altă situație*.

La art.19 alin.(3) al aceluiași cod, este stipulat că, *organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atît circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuitului, învinuitului, inculpatului, cît şi cele care îl dezvinovățesc, precum şi circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspunderea*.

Constituția Republicii Moldova în art.20, de asemenea, prevede că orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Noțiuni similare prevăzute și de art.6 CEDO, care prevede că „orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei şi publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

Din materialele dosarului se atestă că, la data de 21 decembrie 2023 condamnatul Onica Sergiu a depus Judecătoriei Cahul plângere împotriva Instituțiilor Penitenciare referitoare la condițiile de detenție. Ulterior, Onica Sergiu a depus plângerile suplimentare.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, din 10 septembrie 2024, s-au admis parțial plângerile.

S-a constatat deținerea în condiții contrare art.3 CEDO lui Onica Sergiu ca persoanei deținute în baza sentinței de condamnare în Penitenciarul nr.5-Cahul pentru 1525 zile în

perioadele de la 25.05.2020 până la 26.07.2021, de la 09.08.2021 până la 28.10.2021, de la 22.11.2021 până la 12.11.2023 și de la 01.12.2023 până la 10.09.2024. S-a redus pedeapsa neexecutată a lui Onica Sergiu pentru condiții precare de detenție în calitate de condamnat calculând 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în Penitenciarul nr.5-Cahul, ceea ce constituie 304 zile, iar în total s-a redus pedeapsa neexecutată lui Onica Sergiu cu 304 zile.

S-a respins ca inadmisibilă plângerea lui Onica Sergiu împotriva administrației Instituțiilor Penitenciare RM, referitor la condiții de detenție în P-13 și P-15 în perioadele de la 14.04.2017- 26.06.2017, 25.07.2017-14.02.2018, 01.03.2018-12.09.2018, 20.09.2018-27.03.2019, 04.04.2019- 24.05.2020, și în P16 Pruncul în perioade de la 15.02.2018-01.03.2018, 13.09.2018-20.09.2018, 28.03.2019-04.04.2019, 26.07.2021-09.08.2021, 29.10.2021-22.11.2021, 13.11.2023-01.12.2023, care conform jurisprudenței Curții Europene pe Drepturile Omului încalcă drepturile condamnatului sau persoanei, care se deține sub arest preventiv, garantate de articolul 3 Convenției de apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (vol.II, f.d.83-87, 91-94).

Încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, din 10 septembrie 2024, a fost menținută prin decizia Curții de Apel Comrat din 22 ianuarie 2025 (f.d.216-222, Vol.II).

Prin urmare, Completul de judecată reține că, recursul actual este unul repetat, care a fost soluționat prin decizia Curții de Apel Comrat din 22 ianuarie 2025, care a fost adusă la cunoștință condamnatului Onica Sergiu și care are puterea lucrului judecat, adică exprimă un adevăr și nu trebuie contrazisă de o altă hotărâre.

În circumstanțele expuse supra, încheierea contestată a devenit irevocabilă prin menținerea acesteia prin decizia Curții de Apel Comrat din 22 ianuarie 2025, nemaifiind pasibilă căilor de atac, iar recursul depus de către Onica Sergiu necesită a fi respins ca inadmisibil.

Călăuzindu-se de prevederile art.447-449 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod de procedură penală, Completul de judecată,-

D E C I D E :

Se respinge ca fiind inadmisibil recursul condamnatului Onica Sergiu împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, din 10 septembrie 2024, pronunțată în cauza la plângerea condamnatului Onica Sergiu împotriva Instituțiilor Penitenciare din Republica Moldova cu privire la condițiile de detenție.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecător: **Serghei Pilipenco**

Judecătorii: **Inga Gorlenco**

Evgheni Bancov